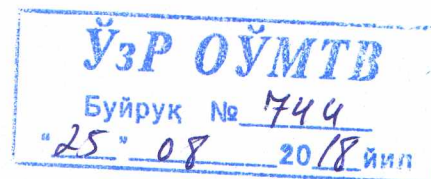

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент молия институти.
- Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Касб-хунар таълими маркази.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг 2018 йил «18» август даги 4 - сонли йўналишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	5111000 - Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси.....	4
1.2.	<i>5111000 –Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи</i>	5
2.	5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар.....	6
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар.....	6
2.2.	<i>5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари.....</i>	7
3.	5111000 –Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2.	<i>5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши малака амалиётларига қўйиладиган умумий талаблар</i>	10
3.3.	<i>5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми ...</i>	12

1. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва мос малака(даража)си ҳамда фан дастурининг меъёрий муддати 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ҳамда битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриятнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалаврият таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабининг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув - услубий бошқарма (бўлим) бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтихон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналиши(таркиби)нинг бакалаврият таълим йўналишларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналиши – Касб-ҳунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўқитиш, хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудит фаолиятини ташкил этиш, хўжалик субъектлар фаолиятини бошқариш ишлари, илмий-тадқиқотлар олиб боришга йўналтирилган тамойиллар, усуллар ва воситалар мажмуини қамраб олади.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши йўналишлари бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– касб-хунар таълими муассасалари, барча давлат ва нодавлат хўжалик юритувчи субъектлар, корхона, ташкилот ва муассасаларнинг бухгалтерияси ҳамда молиявий ресурслар прогнозлари; иқтисодий кўрсаткичлар ҳисоби ва таҳлили; муайян объектларни молиялаштириш манбалари; бухгалтерия ҳисоби тизими фаолияти; аудит тизими ва аудиторлик фаолияти.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:

- касб-хунар коллежлари шгувчилари учун иқтисодий фанлардан ўқув-услубий мажмуаларни ва ўқув қўлланмаларни тайёрлаш;

- касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид иқтисодий фанларни ўқитиш;

- педагогик ва психологик билим ва кўникмаларни шакллантириш ва ўқув жараёнида татбиқ этиш;

- кичик мутахассисларни тайёрлаш жараёнларини таҳлил қилиш, оптималлаштириш, замонавий педагогик ва инновацион технологиялар ҳамда интерактив методларни қўллаш;

- мамлакатимиз ва чет эл мамлакатларининг бухгалтерия ҳисоби ва аудит соҳасига оид назарий ҳамда амалий билимларга эга бўлиш;

- бухгалтерия ҳисоби ва аудит йўналишларига доир маҳаллий ҳамда халқаро меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар билан таниш бўлиш ва ўқув жараёнида фойдалана билиш;

- таълимнинг электрон воситаларидан фойдаланиш.

1.2.3. Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

- *Педагогик (ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида);*

- *Молиявий-иқтисодий;*

- *Ҳисоб, таҳлил ва назорат;*

- *Ташкилий-бошқарув;*

- *Илмий тадқиқотни ўз ичига олади.*

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият турларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр касб-хунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5111000 - “Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)” таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

5A110001 – Касб таълими (мутахассисликлар бўйича) магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

- табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усуллари эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш ўқув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналишлари бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

- тегишли бакалаврият йўналишлари доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Педагогик фаолиятда (касб-хунар таълими тизимида):

- касб-хунар таълимининг тайёрлов йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича иқтисодий фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш;

- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш;

- бухгалтерия ҳисоби ва аудит фаолиятини ташкил қилиш, баҳолаш ва аудиторлик текширувларини ўтказишда замонавий методларни қўллаш;

–касб-ҳунар таълими соҳалари фаолиятини таҳлил қилиши;
–бухгалтерия ҳисоби ва аудит фаолиятини ташкил қилиш, баҳолаш ва аудиторлик текширувларини ўтказишда замонавий методларни қўллаш;

–мустақил таълим ва ижодий тадқиқот натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа жабҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш **лаёқат (компетенция)га эга бўлиши лозим.**

Молиявий-иқтисодий фаолиятда:

–хўжалик юритувчи субъектлар бухгалтерия ҳисоби ва аудит бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши ҳамда улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;

–хўжалик юритувчи субъектларида бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва аудит ўтказиш фаолиятини замонавий муаммолари ва хусусиятларини аниқлаши, улар фаолиятини бошқаришнинг замонавий йўналишларини ишлаб чиқиш;

–иқтисодиёт субъектлари фаолияти самарадорлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усулларини қўллаш;

–иқтисодиёт субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўллари ишлаб чиқиш **лаёқат (компетенция)га эга бўлиши лозим.**

Ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида билим, кўникма, малака, компетенция:

–касбий фаолият соҳаси бўйича қўйилган масалаларни ҳал қилиш учун зарур маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усулларини билиш;

–иқтисодий маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;

–мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналар фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;

–ҳисоб-китобларни таҳлил қилиш ва ўз ечимини асослаш, молиявий ва иқтисодий маълумотларни қайта ишлаш учун турли воситалардан фойдаланиш;

–молиявий-иқтисодий жараёнларнинг тавсифи асосида назарий ва эконометрик стандарт моделларини яратиш, улардан олинган натижаларни таҳлил қилиш ва изоҳлаш;

–халқаро стандартлар асосида молиявий ҳисоботни тузиш ва тақдим этиш;

–молиявий режалаштириш ва прогнозлаш учун бухгалтерия, молиявий ва бошқа ахборотларни таҳлил қилиш ва шарҳлаш;

–молиявий кўрсаткичларнинг ўзгариш динамикаси ва тенденцияларини таҳлил қилиш;

–аудиторлик фаолияти бўйича халқаро тажрибаларни таҳлил қилиш қобилятига эга бўлиши;

–таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш;

–тақдим этилган лойиҳаларнинг молиявий самарадорлигини баҳолаш, уларнинг молиявий-иқтисодий натижаларни таҳлил қилиш;

–илмий ҳамда ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолияти муаммоларини чуқур таҳлил қилиш, масалаларни қўйиш ва асослаш;

–молиявий ва статистик ҳисоботларни тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;

–таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш **лаёқат (компетенция)га эга бўлиши лозим.**

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

–меҳнатга ҳақ тўлашни ташкил этиш ва тартибга солиш;

–бухгалтерлик ва аудиторлик фаолиятларини ташкил қилиш ҳамда бошқариш жараёнларини режалаштириш, юритиш, таҳлил қилиш ва оптималлаштириш, бухгалтерлар ва аудиторлар гуруҳи жамоасини бошқариш;

–бошқарув қарорларини қабул қилиш;

–бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш **лаёқат (компетенция)га эга бўлиши лозим.**

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

–илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

–интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

–таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқлари билан танишиш;

–илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

–маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;

–тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш;

–илмий муаммолар ечими натижаларини амалиётга жорий этиш *лаёқат (компетенция)га эга бўлиши керак.*

3. 5111000 –Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқиши ва талабаларнинг куйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

–гуманитар ва табиий-илмий;

–умумкасбий;

–ихтисослик;

–қўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва табиий-илмий фанлар фанлар блоки:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки таркибига киритилган биринчи 7 та фанга қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Мазкур блокнинг бошқа фанлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар:

– умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инобатга олган ҳолда билишнинг математик усуллари, эконометрика ва мураккаб иқтисодий тизимлар ҳамда жараёнларни моделлаштириш тамойиллари, информатика ҳамда ахборот тўплаш, иқтисодиётда ахборот комплекслари ва технологиялари уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасавурларни шакллантириши;

– табиий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги; замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш концепцияси; табиатдан оқилона фойдаланиш ва инсон фаолиятининг экологик

тамойиллари; табиатга путур етказмайдиган технологиялар яратиш истиқболлари ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;

– таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши лозим.

Умумқасбий фанлар блоки:

– гуманитар ва табиий-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаши;

– таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумқасбий назарий-амалий билим ва кўникмаларни шакллантириши;

– иқтисодий қонунлар ва категориялар, иқтисодий жараён ва ҳодисалар моҳиятини тушуниш, иқтисодиётни бозор тамойиллари асосида ислоҳ қилиш механизмларини билиши;

– корпоратив бошқарув тизимида қарорларни қабул қилиш ҳамда микроиқтисодиётнинг асосий категориялари, макроиқтисодий кўрсаткичлар, уларни ҳисоблаш орқали пул-кредит, бюджет-солиқ ва ташқи иқтисодий сиёсатни амалга ошириш юзасидан кўникмаларини шакллантириши;

– статистика амалиётида қўлланиладиган иқтисодий кўрсаткичлардан фойдаланиш;

– менежмент ва маркетинг асосларини билиши, функция, усул ва тамойилларини чуқур ўрганиши, қарорларни қабул қилиш ва улар ижросининг назоратини олиб бориши;

– пул ва банк назарияси, амалиёти ва тадрижий ривожланиш босқичлари ҳамда истиқболлини марказий банк ва тижорат банкларининг функционал мақсади ва ташкилий тузилишини билиши, актив ва пассив банк операцияларини қўллай олишибухгалтерия ҳисоби усуллари юзасидан тасаввурга эга бўлиши, ҳисоб сиёсатини юритиш ва молиявий ҳисоботни тузиш кўникмаларига эга бўлиши;

– иқтисодиёт субъектларининг молиявий ҳолатини таҳлил қилиш ҳамда молиявий кўрсаткичларини аниқлаши;

– аудиторлик текширувини ўтказиш усулларини билиши ҳамда аудиторлик хулосаси ва ҳисоботини тузиши;;

– режалаштириш, ташкил этиш, мотивациялаш ва мувофиқлаштириш, бозор ҳолати ҳақида ахборот тўплаш ва қайта ишлаш, пул, кредит, қимматли қоғозлар, молия бозорлари фаолияти кўрсаткичларини таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиши;

– хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағлари, уларнинг ташкил топиш манбалари ва уларнинг иқтисодий салоҳиятини баҳолаши;

– бюджет-солиқ сиёсатининг таркиби, унинг ишлаб чиқилиши, амалга оширилиши ва асосий йўналишлари, инвестицияларни жалб қилиш ва баҳолашнинг стратегик ва тактик усуллари ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

– глобаллашув шароитида рақобат назариясининг замонавий тенденциялари, рақобатнинг инновацияларни татбиқ этиш, алоҳида истеъмолчилар гуруҳига йўналтирилганлик ҳамда концентрация стратегиялари, миллий иқтисодиёт рақобатбардошлиги ва уни баҳолаш услубияти ҳақида тасаввурларга эга бўлиши;

– шахснинг характери, темпераменти, қобилияти ва иқтидорига кўра, касбга доир билим, кўникма, малакани эгаллаши ва уни ривожлантириши;

– касбий педагогиканинг тадқиқот методлари, лаёқат, копетенция, касбий мотив ва мотивация, шахснинг касбий педагогик билимга эга бўлиши;

– касб таълим методикаси, иқтисодий фанларни ўқитишнинг замонавий методларидан фойдалана олиши ва иш фаолиятида қўллаш кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Ихтисослик фанлар блоки:

– бухгалтерия ҳисоби бўйича махсус билимга эга бўлиши, ҳисоботларни тузиш кўникмалари ва уқувларини шакллантириши;

– бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва юритишни халқаро стандартлар стандартларга мувофиқлигини таъминланиши;

– халқаро бухгалтерия ҳисобини юритилиши ўз хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда

ҳисоб-китоб ишларини шакиллантирилиши;

- хўжалик юритувчи субъектлар молиявий – хўжалик фаолияти ҳақидаги маълумотлар йиғишни ташкиллаштириш ва бухгалтерия ҳисобининг дастурий комплексларидан самарали қўллаган ҳолда уларнинг сифатини баҳолашни билиши;
- аудиторлик текширувини миллий ва халқаро стандартлар асосида ташкил қилиш;
- таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига қўмаклашиши лозим.

Қўшимча фанлар блоки

- таълим йўналиши талабаларнинг умумқасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;
- таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалаврият таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;
- қасбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, қасбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5111000 – Қасб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналиши малакавий амалиётларига қўйиладиган умумий талаблар.

3.2. 5111000 – (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналиши малака амалиётларига қўйиладиган умумий талаблар.

5111000 – (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналишида малакавий амалиёт қуйидаги босқичларда амалга оширилади:

- ўқув-танишув;
- ишлаб чиқариш;
- педагогик;
- битирув олди.

Ўқув-танишув амалиёти - талабаларни Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси ва унинг ҳудудий бўлинмалари фаолияти билан умумий тарзда таништириш мақсадида амалга оширилади. Хусусан, мазкур қўмитанинг бўлинмаларида фаолият юритиш кўникмаларини шакллантириш мақсадида ўтказилади.

Бу жараён:

- Ўзбекистон Республикасида бухгалтерия ҳисобини тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар;
- “Ўзбекистон Республикасининг “Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги Қонуни;
- хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия ҳисоби ва аудит бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар;
- ўрта махсус, қасб-хунар таълими соҳалари фаолияти;
- Ўзбекистон Республикасида ўрта махсус қасб хунар таълимини ташкил этиш ва ривожлантириш дастурлари қўникмаларни шакллантиришига қаратилган.

Ишлаб чиқариш амалиёти - ихтисослик фанлари блоки таркибидаги фанлардан ўтказилади. Таълим йўналиши талабаларида ихтисодиёт тармоқлари ва соҳаларида мустақил ишлаш кўникмаларини қарор топтириш мақсадида ўзлаштирган билимларини амалиёт билан узвий боғлиқликда мустаҳкамлашни таъминлашга қаратилган.

Ишлаб чиқариш амалиёти:

- молиявий режалаштириш ва прогнозлаш учун бухгалтерия, молиявий ва бошқа ахборотларни таҳлил қилиш, шарҳлаш ва мониторингини олиб бориш;
- бухгалтерлик ва аудиторлик фаолиятларини ташкил қилиш;

- бухгалтерия ҳисоботини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;
- баҳолаш ва аудиторлик текширувларини ўтказиш;
- молиявий ҳисоботларни баҳолашнинг дастурий комплексларидан фойдаланиш;
- аудиторлик рискларни аниқлаш ва уларнинг таъсирини баҳолаш ҳамда уларни бошқариш;

- хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағ манбалари қийматини аниқлаш ва уларнинг ҳисобини юритиш юзасидан қарорлар қабул қилиш;

- хўжалик юритувчи субъектларда аудит ўтказиш билан боғлиқ муаммолар ва хусусиятларини аниқлаши бўйича кўникмаларни эгаллашига қаратилган.

Педагогик амалиёт - талабаларни касб-ҳунар коллежларида ўқув, ўқув-методик, ўқув-илмий-педагогик тадқиқотларни ташкил қилиш ва талабаларни мос профилдаги муассасаларига ишга жойлаштириш имкониятлари билан таништиришдир.

Касб-ҳунар таълим муассасаларида ўқув йилининг тўртинчи йилида ўтказилади. Касб-ҳунар таълим муассасаси тузилмасини, директив меъерий ҳужжатларни, тайёрлов йўналишларини, ўқитиладиган фан асосларини, муассаса тузилмаси бўйича фаолият кўрсатаётган ходимлар ишларини кузатиш, таҳлил қилиш, меъерий ҳужжатларни ўрганиб, улардан амалиётда фойдалана олишни, касб-ҳунар коллежларидаги ўқув тарбиявий ишлар бўйича назарий ва амалий билимларни, танлаган касби бўйича олган назарий билимларини амалиётга татбиқ этишни ўрганадилар.

Битирувчи амалиёт ўташ жараёнида битирув иши мавзусига доир маълумотлар, материаллар ва бошқа манбалар базасини шакллантиради.

Педагогик амалиётни ўтказиш муддатлари ўқув режаси билан аниқланади.

Битирув олди амалиётида талаба битирув малакавий иши мавзуси бўйича илмий-назарий ишланмаларни ўрганиш жараёнида орттирган тадқиқ манбаларини амалий, статистик маълумотлар билан асослаши, инновацион иқтисодий ривожланиши шароитида соҳа муаммоларини аниқлаши ҳамда уларнинг аниқ ечимини ишлаб чиқиш кўникмасини орттириши, битирув малакавий иши мавзусига доир маълумотлар, материаллар ва бошқа манбалар базасини шакллантириши назарда тутилган.

Бунда:

- битирувчини бевосита малака талабларига мувофиқ мустақил ишлашга тайёрлаш;
- ўзлаштирган назарий билимларини чуқурлаштириш ва мустаҳкамлаш;
- жамоада ташкилотчилик ва раҳбарлик тажрибасини орттириш;
- хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия ҳисобини юритиш ҳамда аудит фаолиятини ташкил этиш бўйича илмий-амалий фаолият орқали молиявий-иқтисодий кўрсаткичлар динамикасини ўрганиш, таҳлил қилиш, илмий хулоса ва амалий таклифлар ишлаб чиқиш юзасидан зарур кўникмалар шакллантирилади.

Малакавий амалиётни ўташ муддатлари ўқув режаси графигида мувофиқлаштирилган. Унинг якунида талаба дастур доирасида бажарган ишлари бўйича ҳисобот тайёрлайди ҳамда кафедра таркибидан шакллантирилган комиссия олдида уни ҳимоя қилади.

Талабанинг илмий-тадқиқот иши унда касбий компетенцияни шакллантириш ва мустаҳкамлашга кўмаклашади. Битирувчи кафедранинг илмий фаолиятида фаол иштирок этиши, курс ишлари, малакавий амалиёт мақсадли бажарилиши ва узвий равишда битирув малакавий ишининг асосий манбаси бўлишини назарда тутлади.

Талабалар илмий-тадқиқот ишини ташкил этиш юзасидан қуйидаги шарт-шароит таъминланиши керак:

- илмий ишларнинг мавзулари рўйхати билан талабаларни ўз вақтида хабардор қилиш;
- кадр тайёрловчи факультет(кафедра)нинг илмий мавзуси бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариши учун талабаларни белгиланган меъёр даражасида таъминлаш;
- ОТМнинг ахборот ресурс марказида мустақил илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш учун зарур шарт-шароитни яратиш;
- талабалар илмий-амалий конференцияларини ташкил қилиш.

Битирув малакавий ишига қўйиладиган талаблар:

Талабаларнинг битирув малакавий иши мавзуси ОТМ буйруғи билан расмийлаштирилади.

Битирув малакавий иши мавзулари соҳанинг ривожланиш стратегияси, шунингдек, фан-технологиялар ва иқтисодиётдаги ўзгаришлар ҳамда кадрлар буюртмачиларининг талабларини инобатга олган ҳолда ОТМнинг бакалаврлар тайёрловчи кафедраси томонидан белгиланади.

Битирув малакавий иш мавзулари илмий-назарий ёки назарий-амалий йўналишида бўлиши мумкин.

Битирув малакавий иш топшириғи учинчи курснинг иккинчи ярим йиллиги давомида талабалар эътиборига етказилади ҳамда мавзуларнинг танлови амалга оширилади. Битирув малакавий иши малака талабида белгиланган вақт давомида бажарилади.

Битирув малакавий ишининг мазмуни, ҳажми ва тузилмасига бўлган талаблар битирувчиларнинг якуний давлат аттестацияси ўтказиш ҳақидаги Низом асосида кафедра томонидан белгиланади.

3.3. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (қундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

назарий таълим -	58,8 %;
аттестация -	8,8 %;
таътил -	15,7 %;
малака амалиёти -	14,7%;
битирув малакавий иши -	2,0%.

Назарий таълим ҳажми “Гуманитар соҳа” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

Гуманитар ва табиий-илмий фанлар	27,62 %;
умумқасбий фанлар	36,02 %;
ихтисослик фанлар	31,02 %;
қўшимча фанлар	5,34 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 9 ҳафта қилиб белгиланади.

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият жабҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастури (бакалаврият дастури), профиль, ўқув цикли, педагогика, педагогиканинг илмий-тадқиқот усуллари, касб таълими педагогикаси, касбий таълим дидактикаси, педагогик технологиялар, психология, касбий психология, жамият ва шахс, шахснинг индивидуал хусусиятлари, характер, темперамент, педагогик фаолият психологияси, педагогик психология, замонавий таълим бериш қонуниятлари, таълим методлари, таълим шакллари, таълим воситалари, педагогик назорат, бухгалтерия ҳисоби предмети, бухгалтерия ҳисобининг объектлари, хўжалик жараёнлари, таъминот, ишлаб чиқариш, сотиш жараёнлари, ҳужжатлаштириш, инвентаризация, бухгалтерия ҳисобида баҳолаш, бухгалтерия ҳисобини счётлари, икки ёқлама ёзув, баланс, ҳисобот, актив, пассив, дебет, кредит, сальдо, молиявий таҳлил, молиявий таҳлилнинг объекти ва субъектлари, молиявий таҳлил предмети, молиявий таҳлил усуллари, молиявий таҳлил принциплари, молиявий таҳлил турлари, самарадорлик, молиявий ҳолат ва молиявий натижа, баланс ликвидлиги, молиявий барқарорлик, тўлов қобилияти, рентабеллик, пул оқимлари, хусусий капитал, аудит, аудиторлик фаолияти, аудитнинг профессионал хизматлари, ташқи аудит, ички аудит, аудиторлик ҳулосаси, аудиторлик ҳисоботи, аудиторлик далиллар, аудиторлик танлаш, аудитор малака сертификати, аудитнинг ахлоқий талаблари, ички назорат тизими, муҳимлик даражаси, аудиторлик таваккалчилиги.

**Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари
ҳамда кадрлар истеъмолчилари**

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкет молия институти

Ректор **Н.Х.Хайдаров**

201_ йил «__» _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта
махсус таълим вазирлигининг Касб-
хунар таълими маркази директори

 М.Холмухамедов

201_ йил «__» _____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта
махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар
таълимини

Ривожлантириш маркази

Директор **Б.Х.Раҳимов**

201_ йил «__» _____

М.Ў.

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис
институти

Ректор **М.Э.Пўлатов**

201_ йил «__» _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси
Бухгалтерлар ва аудиторлар
миллий ассоциацияси кенгаш
раиси

 М.Тулаходжаева

201_ йил «__» _____

М.Ў.

Тошкент Банк коллежи

Директор **А.Махмудов**

201_ йил «__» _____

М.Ў.

5111000 – Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) йўналиши бўйича
таълим дастурининг тузилиши

Т/р	Ўқув блоклари, фанлар ва фаолият турларнинг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	Гуманитар ва табиий-илмий фанлар	1662
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти.	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128
1.08	Иқтисодиётда ахборот комплекслари ва технологиялари	172
1.09	Иқтисодчилар учун математика	348
1.10	Эконометрика	90
1.11	Танлов фанлари	70
2.00	Умумқасбий фанлар	2930
2.01	Иқтисодиёт назарияси	278
2.02	Микроиқтисодиёт. Макроиқтисодиёт	224
2.03	Статистика	198
2.04	Менежмент. Маркетинг	168
2.05	Молия	198
2.06	Пул ва банклар	186
2.07	Солиқлар ва солиққа тортиш	198
2.08	Суғурта назарияси ва амалиёти	186
2.09	Инвестиция ва инновациялар	186
2.10	Молия бозори	106
2.11	Касбий психология	186
2.12	Иқтисодий фанларни ўқитиш методикаси	224
2.13	Касбий педагогика	336
2.14	Танлов фанлари	256
3.00	Ихтисослик фанлари	1560
3.01	Бухгалтерия ҳисоби	528
3.02	Аудит	264
3.03	Бухгалтерия ҳисобининг дастурий комплекслари	76
3.04	Халқаро бухгалтерия ҳисоби	76
3.05	Бюджет ҳисоби	188
3.06	Молиявий таҳлил	188
3.07	Банкларда бухгалтерия ҳисоби	76
3.08	Танлов фанлари	164
	Қўшимча фанлар	328
	Жами	6480
	Малакавий амалиёт	1620
	Битирув малакавий иши	216
	Аттестациялар	972
	Жами	2808
	Ҳаммаси	9288

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Касб-ҳунар таълими маркази, Тошкент банк коллежи, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги ривожлантириш маркази томонидан тақдим этилаётган 5111000 – Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият йўналиши учун янгидан киритилаётган малака талабларига киритилаётган кадрлар истеъмолчиларининг таълим таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари

Т/р	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари
	шифри	номи	
1	5111000	Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> –ўрта махсус, касб-ҳунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича иқтисодий фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш; –ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш; –ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш; –бухгалтерия ҳисоби ва аудит фаолиятини ташкил қилиш, баҳолаш ва аудиторлик текширувларини ўтказишда замонавий методларни қўллаш; –ўрта махсус, касб-ҳунар таълими соҳалари фаолиятини таҳлил қилиши; –бухгалтерия ҳисоби ва аудит фаолиятини ташкил қилиш, баҳолаш ва аудиторлик текширувларини ўтказишда замонавий методларни қўллаш; –мустақил таълим ва ижодий тадқиқот натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа жабҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш; –хўжалик юритувчи субъектлар бухгалтерия ҳисоби ва аудит бўйича Ўзбекистон Республикаси конунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши ҳамда улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш; –хўжалик юритувчи субъектларида бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва аудит ўтказиш фаолиятини замонавий муаммолари ва хусусиятларини аниқлаши, улар фаолиятини бошқаришнинг замонавий йўналишларини ишлаб чиқиш;

–иктисодиёт субъектлари фаоляти самарадорлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усулларини кўллаш;
 –иктисодиёт субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш;
 – касбий фаолият соҳаси бўйича қўйилган масалаларни ҳал қилиш учун зарур маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усулларини билиш;
 –мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналар фаолятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;
 –ҳисоб-китобларни таҳлил қилиш ва ўз ечимини асослаш, молиявий ва иқтисодий маълумотларни қайта ишлаш учун турли воситалардан фойдаланиш;
 –молиявий-иқтисодий жараёнларнинг тавсифи асосида назарий ва эконометрик стандарт моделларини яратиш, улардан олинган натижаларни таҳлил қилиш ва изоҳлаш;
 –халқаро стандартлар асосида молиявий ҳисоботни тузиш ва тақдим этиш;
 –молиявий режалаштириш ва прогнозлаш учун бухгалтерия, молиявий ва бошқа ахборотларни таҳлил қилиш ва шарҳлаш;
 –молиявий кўрсаткичларнинг ўзгариш динамикаси ва тенденцияларини таҳлил қилиш;
 –аудиторлик фаоляти бўйича халқаро тажрибаларни таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;
 –таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш;
 –таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш *компетенцияга эга бўлиши лозим.*

Тошкент молия институти
 Ўқув ишлари бўйича проректори

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
 Касб-ҳунар таълими маркази директори

Тошкент банк коллежи директори

И.Н.Кўзиев

М.Холмухамедов

А.Маҳмудов

**5111000 – Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб
чиқилишига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5111000 – Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифалар, 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарор.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалаврият йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги бакалаврият йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича “Гуманитар ва табиий-илмий фанлар” блокнинг ҳажми 20-27 % гача, “Математик ва табиий-илмий фанлар” блоки тўлалигича қисқарди. “Умумқасбий фанлар” блокнинг ҳажми 33-50 %, “Ихтисослик фанлар” блокнинг ҳажми 10-15 % дан 32% гача кўпайди. Шу билан бирга малака амалиёти муддатлари 16 ҳафтадан 30 ҳафтага оширилди ва аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 30 соатга туширилди.

Ушбу малака талаб “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек Президент, Вазирлар Маҳкамасининг таълим-

тарбияга йўналтирилган қарор-фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъерий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги – унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талабларидан четланишнинг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этади.

5111000 – Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалаврият таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратилди, олий таълим малака талабларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

ТМИ, Касбий таълим кафедраси
муdiri, и.ф.н., доцент

Ш.А.Аллаёров

Тошкент молия институти «Касбий таълим» кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган 5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Тошкент молия институтининг «Касбий таълим» кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган **“5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)”** бакалавриат йўналишининг малака талаблари қуйидаги бўлимларни: бакалавр йўналишининг умумий таснифи, таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, йўналиш ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талабларни ўз ичига олган.

Ушбу малака талаблари Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни акс эттириб, бевосита соҳага тегишли юқори сифатли, рақобатбардош кадрлар тайёрлашга қаратилган.

Малака талаблари қуйидаги бўлимларни ўз ичига олган:

- таълим йўналишининг умумий таснифи;
- бакалавриат бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар;
- таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.

Бизнинг фикримизча, Тошкент молия институтининг «Касбий таълим» кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган **“5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)”** бакалавриат йўналишининг малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги 199-сонли қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан тайёрланган.

Умуман олганда, Тошкент молия институтининг «Касбий таълим» кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган **“5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)”** бакалавриат йўналишининг малака талаблари тасдиқлашга тавсия этилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Касб-хунар таълими маркази директори

М.Холмухамедов

Тошкент молия институти “Касбий таълими” кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган 5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Тошкент молия институтининг “Касбий таълими” кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган “5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)” бакалавриат йўналишининг малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги “Ўзбекистон Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 199-сонли қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2015 йил 15 январдаги 12-сонли буйруғи ҳамда Вазирликнинг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириғи ижроси тўғрисида”ги 66-сонли буйруғи билан тасдиқланган чора-тадбирлар дастуридаги 14-бандининг, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга асосан тайёрланган.

Ушбу малака талаблари Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни акс эттириб, бевосита соҳага тегишли юқори сифатли, рақобатбардош кадрлар тайёрлашга қаратилган.

Малака талаблари қуйидаги бўлимларни ўз ичига олган:

- Бакалавр йўналишининг умумий таснифи;
- Бакалавр йўналиши бўйича бакалварларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар;
- йўналиш ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.

Бизнинг фикримизча, Тошкент молия институтининг “Касбий таълими” кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган “5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)” бакалавриат йўналишининг малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги 199-сонли қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тайёрланган.

Умуман олганда, Тошкент молия институтининг «Касбий таълим» кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган “5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)” бакалавриат йўналишининг малака талаблари тасдиқлашга тавсия этилади.

**Тошкент Банк коллежи
директори**

А. Махмудов

Тошкент молия институти «Касбий таълим» кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган 5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Тошкент молия институтининг «Касбий таълим» кафедраси профессор-ўқитувчилари ва Олий ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган “5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)” бакалавриат йўналишининг малака талаблари қуйидаги бўлимларни: бакалавриат йўналишининг умумий таснифи, йўналиш бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиш ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талабларни ўз ичига олган.

Малака талабларида бакалавриат йўналишининг умумий таснифи, қўлланиш соҳаси, малака талабларининг асосий фойдаланувчилари, бакалаврлар касбий фаолиятининг таснифи; бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари ва объектлари, таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари, бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари, йўналиш ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми, библиографик маълумотлар, ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари ҳақида маълумотлар берилган.

Умуман, Тошкент молия институтининг «Касбий таълим» кафедраси профессор-ўқитувчилари ҳамда Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган “5111000 - Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)” бакалавриат йўналишининг малака талаблари тасдиқлашга тавсия этилади.

ТМИ, Бухгалтерия ҳисоби кафедраси
мудир, и.ф.д., профессор.

А.А.Қаримов

